

Nieszner Ferenc képviselőjelölt szőregi választókkal találkozott

Tegnap, szombaton délután 4 órakor a szőregi művelődési otthon nagytermében találkozott választóival Csongrád megyei 5. sz. választókerületének képviselőjelöltje, Nieszner Ferenc. A kellemes tavaszi hétvégén több száz szőregi választópolgár kereste fel az Árpád utcán levő művelődési otthont, hogy meghallgassa képviselőjelöltjének beszédét. A választási nagygyűlést ünnepélyessé tették a szőregi fiatalok. Az általános iskola úttörőcsapata, s a községi KISZ-szervezet ifjúsága adott tartalmas műsort, majd Banda Menyhért, a nagyközség tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte a résztvevőket, köztük dr. Kovács Lajost, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának osztályvezetőjét, Tóth Béla író, a Hazafias Népfőrt megyei elnökségének tagját, a szegedi járási pártbizottság, a helyi népfőrt, valamint Szőreg nagyközség vezetőit — minden résztvevőt.

A képviselőjelölt beszéde elején vázolta az országgyűlés elmúlt ciklusban végzett munkáját. Beszámolt arról, hogy a parlament 26 törvényt alkotott, s a leg-

több törvény végleges megfogalmazásánál mindig figyelembe vették a képviselők javaslatait. Hangsúlyozta, hogy az országgyűlés ülésszakai nem mindig mutattak mozgalmasságot, de elmondta azt is, hogy a különféle parlamenti munkabizottságok mindig sokoldalúan és alaposan megvitatottak egy-egy aktuális kérdést. Az elmúlt négy esztendőben például 580 interpelláció is elhangzott. Ezek között a Csongrád megyei képviselő is szóval tették választókerületük, s az ott élő emberek közérdeklő gondjait. Foglalkozott a képviselőjelölt az egyre jobban kibontakozó szociális, közéleti problémákkal.

Az országos politikai feladatok mellett részletesen beszélt választókerületének, elsősorban Szőreg község fejlődésének legfontosabb kérdéseiről. Elmondta, hogy a most lezárult ötéves terv idején Szőreg községben 30 kilométer hosszúságú magas nyomású vízvezeték építettek és 800 udvart kötöttek be a vízhalózathoz, amelynek összes költsége kerekén 8 millió forintba került. Újjáépítették a község központi iskoláját és óvodáját, felépítették a körzeti

orvosi rendelőt, korszerűsítették az utak közvilágítását. Elismerően beszélt a szőregi emberekről, akik két és fél millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá környezetük fejlesztéséhez.

A választógyűlés résztvevőinek nagy meglepetésére elmondta a képviselőjelölt, hogy a negyedik ötéves terv idején Szőreg tovább fejlődik, gyarapodik. Gyalogjárdákat építenek, másfél millió forintért, a most kiosztásra kerülő házhelyek között új közutakat formálnak, fedett szennyvízcatornát terveznek, újjáépítik a Petőfi utcai óvodát, a község kultúrotthonát és a tanács épületét is. A nagyközség a következő ötéves tervidőszakban körülbelül 23 millió forintot fordít különféle beruházásokra. Annak a reményének is kifejezést adott a képviselőjelölt, hogy e szép feladatok megvalósításában a község lakossága éppoly odaadóan és szorgalmasan közreműködik, mint ahogy ezt eddig is tette. Beszéde végén időszaki közéleti kérdésekről tájékoztatta választópolgárait Nieszner Ferenc képviselőjelölt.

Szegedi művészeti díjasok

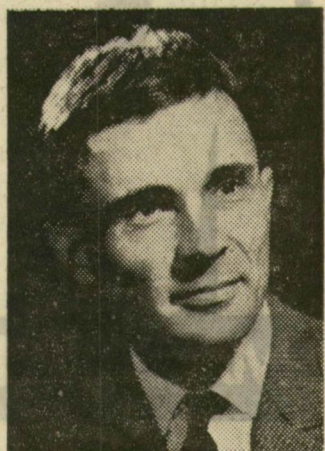
Berdál Valéria

Majd hanyatt estem a meglepetéstől — vallotta be éppen két esztendeje, egy langyos délelőtt a Tiszapresszóban, ahol interjút kértem tőle. Nehezen akarta hinni, hogy iránta is érdeklődhetnek még, azon túl, hogy az operabemutatók szűkre szabott kritikái teljesítményét általában néhány dicséret sztereotípiával letudják. Némj önkritikával igazat adtam neki, bár megjegyeztem: sokat szerepel, nélküle szinte nincs fontosabb operapremier, hiszen arra a szoprántípusra, amit tud, főszereptől a karakter-szerepekig, rendszerint jut feladat elég — és hát annyiszor nehéz valakit újra felfedezni. Indisponáltnak, zavartnak, felületeseinek sohasem látni a színpadon, talán ezért is vagyunk úgy vele, hogy egyszerűen tud-

másul vesszük, mint a kétszerkettőt: Berdál Valéria azt tolmácsolja szerepéből, amit a szerző beleírt. Még a halványabb előadások után is azon kevesek közé sorolják, akik a gyengébb teljesítmények mellett kivételek. Gondolom, ha akkori érdeklődésem váratlanul is érte, most igazán meglepődhetett, amikor közölték vele: Liszt-díja mellé megkapta az érdemes művész kitüntető címet is. A fentiekből némi képp következik, hogy a szegedi operában eltöltött tizen-négy évadának széles repertoárjából szinte valamennyi nagyobb szerepért kiérdemelhette. Ez a magas hőfokú, őszinte művészet, az aszkéta hittel, szorgalommal, türelemmel vállalt önmegvalósítás, a majd másfél évtizedes fesztett munka, és a magának magasra tett mércéből cseppet sem engedő konokság — így együtt, az általánosságok szintjén is bőven felér az operajátszás missziójának érdemes művészetével. S ha most önkényesen választanék, hogy sokarcú szerepeiből, a Carmen Michaeliától, a Hoffmann meséjéig, a Peer Gynt Solvejgén át, a legutóbbi Rózsavölgyé Sophie-jáig, melyikre emlékszem legszívesebben, melyik emlék maradt a legélesebb, nehéz dolgom lenne. Talán Mimi, Puccini Bohéméletének törekény kis varrólánya.

Szalatsy István

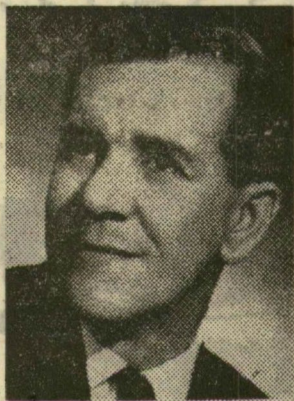

Nem férhet kétség Szalatsy István Liszt-díjának jogosságához. Noha évjárátaival — halszájka alkatáról bármily furcsának is tűnik — nem számít fiatalembernek, a Vaszty Viktort követő nemzedékhez tartozik, azokhoz a kipróbált, jó muzsikuskhoz, akik már bizonyítottak Mesterségbeli tudást, szakmai biztonságot, felismerhető művészi jellemjegyeket.

Diplomáján alig száradt meg a tinta, amikor Szegedre jött — Somogyi László és Viski János akadémiai műhelyéből először Kecskemétre került, ám a következő évadban már a Szegedi Nemzeti Színház karmestere —, s az eltelt másfél évtized alatt munkássága úgy eresztett gyökeret a város zenéjének talajában, hogy mind az operajátszás, mind a koncertélet fejlődése nehezen regisztrálható nélküle. Közel harminc operát, számtalan felnőtt és ifjúsági hangversenyt dirigált: nem volt válogatos, a barokk és klasszikus muzsika éppúgy érdekelte, mint a romantikus és modern feladatok. A szegedi opera erős, komoly próbákban edződött romantikus hagyományainak kialakításában épp oly fontos a szerepe, mint koncerteken századunk zenéjének megismertetésében, népszerűsítésében. Kevés hazai kortárs lehet, aki annyi modern, vagy mainak számító művet vezényelt. Csak egyetlen példa. Minap a filharmónia jövő évi műsortervének összeállításánál többek között Lendvai Hegedűversenyét, Szöllősy III. Concertját, Sugár Partitáját és Britten Simple symphonice-ját kapta az 1971–72-es szegedi koncertszezonra.

I. N.

Vass Károly

A közlemény, amely a tegnapi lapokban hírül adta, hogy Vass Károlyt a Jászai-díj első fokozatával tüntették ki, a békéscsabai színház éléről hozzánk került rendezőről azt írta, szegedi. Csak hogy Vass Károly már régen nem a szegedi színház tagja: több mint két hónapja átvette a szolnoki színház igazgatását. A díj azonban a szegedi rendezőnek jutott; a magas kitüntetés a nálunk végzett munkát jutalmazza.

Vass Károly rövid szegedi tevékenysége alatt három darabot rendezett. Ő állította színpadra Giraudoux Párizs bolondját, Artur Miller Alkuját és a szegedi Mocsár Gábor Mindenki városát. E három darab három különböző világ, az írói látásmódnak és kifejezésnek három különböző produkuma. Vass Károly ezekben a műfajilag is teljesen eltérő darabokban meglátta és megfogalmazta a közös vonásokat. Bármennyire különbözik is ez a három darab, abban egyet, hogy az emberbe vetett hitet sugározzák. Vass Károlytól, rendezői ars poeticájától távol állnak a mai világ divatos,

emberellenes darabjai. Ő mint rendező, az emberi élet értelmességét és szépségét kutatta; minden rendezése ennek a gondolatnak a szolgálatában állt.

A három darab közül legjobban talán az Alku színpadra állítása sikerült. Itt találkozott legmélyebben író és rendező egyénisége. Vass Károly ebben a darabban tudta megfogalmazni leginkább és leghatásosabban több évtizedes színházi munkájának alapjátétét, a hitet az emberben, az emberi élet értelmében.

Ö. L.

A folyók is meghalhatnak

Nem a Tiszát védik, hanem bennünket

A vásznon egy film pereg. Gyöngyöri színek, álomszép a táj. Tiszta hóval takart sziklabérc, gleccser, a tavaszi olvadásban zubogó, csobogó krisztálytisza vizek. Patakok. Folyók. Kanyargó, zöld dombok között. Gyors halak villannak benne, áttetsző testű kis rákokcskák. Élet — amerre a szem ellát. Aztán hab fedi a vizet vastagon, szennyes lé ömlik a csatornákon és a folyó meghal. Halak rángatóznak báján a piszkosszürke lében, hogy azután hasukkal forduljanak az ég felé. Széptánnak az áttetsző testű kis rákokcskák. Széthasad a moszatok szála. Zölde, eleven sejtjeiben a rothadás lesz úrrá.

A bizottság

Az iszonyat képei a vásznon. Csak a vásznon. A valószínű messze van innen, valahol Nyugat-Európában.

Egy film csupán. A Shell cég készítette. A vízvédelmi bizottság nemrég tartott ülésén mutatták be. Itt Szegedben dolgozik a bizottság, társadalmi munkában támogatja a vízügyi szerveket. A vizet, életünk védelmében. Tagjai között vannak többek között hidrológusok, hidrobiológusok, vegyészek és közegészségügyi szakemberek. Olyan emberek, akik szakmailag is képesek támogatni a hatóság munkáját. A tagok ugyanis tájékoztatják a vízszennyeződésről a vízvédelmi felügyeletet. Ez az egyik feladat a sok közül. Hiszen gyakorta az ő információik alapján szabja ki a bírságot a vizek szennyezőire.

Nem kevés a bírság. Sokszor felül van az egymillión. És mégis sok a vizeket szennyező vállalat, város. Híja. Drága a védekezés, a megfelelő tisztítótelep építése. Vállalati szempontból semmiképpen sem gazdaságos. Azaz talán a progresszíven emelkedő bírság teszi csak. És talán az is, hogy a bírságokból befolyt pénzzel az állam a redóművek,

szennyvíztisztító telepek építését támogatja.

A veszély

A városiasodás, a mezőgazdaság kemizálása és az ipar fenyegeti vizeinket. Egyre több szennyező, sőt mérgező anyag kerül a folyókba, tavakba és a talajvízbe. Eppen ezért a vizek védelme halaszthatatlan feladat. Mert sajnos a filmen látottak bebizonyosították, hogy a vizek meghalnak. Véget ér öntisztulásuk, a bennük élő normális szervezetek elpusztulnak. E vizeket már nem lehet felhasználni ipari célra, sportra, halgazdaságokban, ivóvíznek. És egyáltalán, semmire. Csak egyre jök, hogy mérgezzék környezetüket, az ember világát.

Gazdasági szempontból is tragikus lehet egy-egy folyó tönkretétele. Közegészségügyi szempontból is türehetetlenek azonban a következmények. A házi szennyvíz fertőzővé teszi a vizet, bizonyos töménységen felül pedig már az öntisztulást is megakadályozza. A mérgező anyagok, az ipari mérgek és a mezőgazdaságban használt növényvédők szerek is a víz öntisztuló képességét teszik tönkre. Hasonló eredménnyel jár, ha olaj jut a vízbe. Ivásra is alkalmatlanná teszi. A klórozás után bűdössé, élvezhetelenné válik az ilyen víz. A Rajna pár évvel ezelőtti méteres habrétege pedig a házi mosószerek veszélyére figyelmeztet.

A védekezés

A bizottság tagjai részt vesznek a vizek védelmének megszervezésében és irányításában is. Bírságok kiszabásához készítik a bakteriológiai véleményezést. Kiveszik a vizet a Tisza védelméből is. Így többek közt nekik is köszönhető, hogy ma már a Felsőváros szennyvíze a város alatt kerül a folyóba. A szegedi Tisza-szakasz nem szennyeződik. Lentebb azonban már igen. Nagyobb baj még nincs, mert alacsony vízálláskor is meg van a szennyvíz ötszázszoros hígi-

tása. Vagyis biztosítva van az öntisztulás. Sokáig azonban nem tartható a mostani helyzet. Ezért elkezdődtek az előkészületek a víztisztító telep építésére.

Nagy gond az olyan városok szennyvízének elhelyezése, ahol nincs a közelben természetes és megfelelő nagyságú folyóvíz. A bizottság éppen ezért segítséget nyújt Kecskemét, Várhelyi csatornázási, szennyvízelvezetési gondjainak megoldásában. Foglalkoznak azzal, hogyan lesz érdemes majd megoldani Szeged szennyvízeinek tisztítását. Az olaj elleni védekezés módjainak kidolgozása is foglalkoztatja őket. Valamint az is, hogyan lehet a szennyvizet öntözésre felhasználni.

Széles körű, kiterjedt munkát végez tehát a bizottság. Erről vallottak dr. Vetrő János elnök, a KÖJÁL igazgató-főorvosának szavai. És maguk a tények is beszélnek. Ők is azért dolgoznak — együtt a hatóság szerveivel —, hogy ne tegyük tönkre jövőnket, hogy gyermekeinknek is jusson a tiszta levegő, a víz, a napfény örömeiből.

Szávay István

Vezet a Csinom Palkó

Már táblás házak — Nyit a szabadtéri pénztár

A szabadtéri játékok egyelőre csendes iródáján éppen statisztikai mutatókkal foglalkozkodott Tóth István, a propaganda és szervezési osztály vezetője — mikor belátogattunk. — Ezek szerint az idei szegedi fesztiválynál öt bemutatójának 16 előadására eddig 32 ezer 829 jegy kelt el. Legtöbb a Csinom Palkóra, az érdeklődők egyharmada kíváncsi Farkas Ferenc daljátékára, ami a Játékok műsorán korábban szerepelt már. Ezt követi az Allami Népiénekesek bemutatója, az Ecseri lakodalmas, míg Ilyés Gyula Dózsa-dramájára, Hacsaturján Spartacus balletjére és a Borisz Godunovra általában azonos ér-

deklódés mutatkozik — természetesen ideig. A korábbi tapasztalatoknak megfelelően vidékről a szombat-vasárnap előadásokra jelentkeznek többséggel: ennek tudható be, hogy például az Ecseri lakodalmas július 31-i előadására az eladható 5795 jegyből 5197 már elkelt, csakúgy az augusztus 14-i Csinom Palkóra is 5190.

Tóth István elmondta, hogy körülbelül két és fél-száz szerződéses propagandistával dolgoznak az országban, főleg a közeli megyékben sikeresen — a messzebből érkezőket már körülményesebb szervezni, ebben segítenek az IBUSZ-irodák, idegenforgalmi hiva-

talok, a szegedi Volán és Expressz-irodák. A vidékiek szervezéséhez már tavaly decemberében hozzáfogtak, míg a szegedi propagandistáknak, közel 90 üzemi, hivatalban dolgozó közönségszervezőnek a múlt hónapban tartottak eligazító értekezletet. Ugyancsak éves gyakorlat, hogy a helyi közönség az utolsó pillanatban mozdul meg, s néhányan hajlamosak méltatlanul kodni, ha csak mostohább lehetőségek között válogathatnak. A helyi jegyárúsítók azért idén is korán nyílik a szabadtéri jegypénztár a Kársz utcai irodában.

Új buszjárat Tarjából

Az 5 óra 03-kor induló Szeged—Kiskunfélegyháza vonathoz Szeged-Tarjából új autóbuszjáratot indít a Volán, 4 óra 30-kor. E szerint a 11-es busz 4 óra 30-tól fog negyedóránként közlekedni a két végállomás között. Az új autóbuszjárat hétfőtől, április 5-től indul.